



Bruxelles, 10 iunie 2022
(OR. en)

10033/22

LIMITE

AG 63
INST 223

NOTĂ

| | |
|-------------|--|
| Sursă: | Secretariatul General al Consiliului |
| Destinatar: | Delegațiile |
| Subiect: | Conferința privind viitorul Europei – Propuneri și măsuri specifice conexe cuprinse în raportul privind rezultatele finale ale Conferinței privind viitorul Europei: evaluare tehnică preliminară |

Se pune la dispoziția delegațiilor o notă de însoțire care conține o evaluare tehnică preliminară a propunerilor și a măsurilor specifice conexe cuprinse în raportul ¹ privind rezultatele finale ale Conferinței privind viitorul Europei, precum și un addendum la aceasta. Această evaluare preliminară a fost efectuată de Secretariatul General al Consiliului.

Ar trebui remarcat faptul că, având în vedere timpul limitat disponibil pentru efectuarea acestei evaluări, precum și volumul propunerilor și al măsurilor conexe care au fost evaluate, această evaluare tehnică este doar preliminară. În funcție de necesități, se va furniza o evaluare suplimentară în cursul lucrărilor ulterioare care vor avea loc în cadrul Consiliului.

¹ Documentul 8933/22.

**Propuneri și măsuri specifice conexe cuprinse în raportul privind
rezultatele finale ale Conferinței privind viitorul Europei:
evaluare tehnică preliminară**

Introducere

1. La 9 mai 2022, raportul privind rezultatele finale ale Conferinței privind viitorul Europei a fost prezentat președinților Parlamentului European, Consiliului Uniunii Europene și Comisiei Europene, astfel cum era prevăzut în declarația comună semnată în martie 2021². Conform declarației comune, președinții COFE din partea celor trei instituții au convenit să examineze rapid modalitățile de a întreprinde cu eficacitate acțiuni ulterioare respectivului raport, fiecare în sfera sa de competență și în conformitate cu tratatele.

2. Raportul privind rezultatele finale ale conferinței conține 49 de propuneri și peste 320 de măsuri specifice conexe, prezentate Comitetului executiv al conferinței de către plenul conferinței. Acestea acoperă nouă subiecte: „Schimbările climatice și mediul”; „Sănătatea”; „O economie mai puternică, justiție socială și locuri de muncă”; „UE în lume”; „Valori și drepturi, statul de drept, securitatea”; „Transformarea digitală”; „Democrația europeană”; „Migrația” și „Educație, cultură, tineret și sport”.

3. Propunerile și măsurile specifice aferente acestora se bazează în principal pe recomandările formulate de cetățeni în cadrul grupurilor de dezbateri ale cetățenilor la nivel european și național care au fost organizate în cadrul conferinței. Acestea se bazează, de asemenea, pe ideile împărtășite pe platforma digitală multilingvă a conferinței și pe dezbaterile desfășurate în adunarea plenară a conferinței, inclusiv în grupurile de lucru ale acesteia. Măsurile specifice aferente propunerilor includ o trimitere la baza/originea acestora, fie prin indicații între paranteze, fie printr-o notă de subsol.

² Documentul 6796/21.

4. În cadrul ultimei adunări plenare a conferinței, reprezentanții componentei Consiliului din cadrul plenului conferinței nu au comentat cu privire la fondul propunerilor, ci au sprijinit și încurajat activitățile cetățenilor și au luat act de recomandările acestora. Consiliul și-a exprimat dorința de a stabili, după 9 mai 2022, modul în care să dea curs rezultatelor conferinței, în cadrul propriei sale sfere de competență și în conformitate cu tratatele.

5. Tabelul din addendumul 1 conține o **evaluare tehnică preliminară a propunerilor și a măsurilor specifice conexe cuprinse în raportul privind rezultatele finale ale conferinței**. Tabelul conține trei coloane care, respectiv: (i) enumeră toate propunerile și măsurile specifice legate de acestea, (ii) evidențiază măsura în care instituțiile UE lucrează deja la măsurile respective (cu alte cuvinte, ce se face în prezent) și (iii) explică modul în care măsurile respective ar putea fi puse în aplicare, dacă este cazul, și pe baza cărui temei juridic (cu alte cuvinte, evaluarea fezabilității). Atunci când o măsură ar necesita modificări ale tratatelor pentru a fi pusă în aplicare, acest lucru este marcat cu gri în cea de a treia coloană (iii). În cazul în care doar o parte a unei măsuri ar necesita modificări ale tratatelor, partea relevantă este marcată cu gri și în prima coloană (i). În cele din urmă, ar trebui remarcat faptul că unele dintre măsuri sunt formulate în termeni generali, ceea ce face dificilă evaluarea acestora, în special în ceea ce privește un eventual temei juridic din tratatele actuale.

Prezentare generală a evaluării tehnice preliminare

A. Propuneri și măsuri specifice conexe care își găsesc un răspuns în inițiativele existente și în curs ale UE

6. Una dintre constatările principale ale acestei evaluări preliminare este că **un număr semnificativ de propuneri și măsuri conexe sunt pe cale să obțină un răspuns sau au fost deja soluționate de instituțiile UE**. Detaliile acestor constatări sunt prezentate în a doua coloană a tabelului din addendumul 1 („Ce măsuri se iau?”).

Acest lucru este valabil în special pentru subiectele conferinței legate de domenii de politică în care au fost adoptate sau sunt în curs de a fi discutate de colegiuitori acte legislative ale UE care par să corespundă cu propunerile și cu măsurile conexe (sau cu o parte dintre acestea). „Transformarea digitală”, „Schimbările climatice și mediul”, precum și „Sănătatea” sunt exemple bune în acest sens.

7. În ceea ce privește „Transformarea digitală”, care a constituit o prioritate majoră a UE în ultimii ani, Actul legislativ privind serviciile digitale, Actul legislativ privind piețele digitale, Legea privind inteligența artificială, Regulamentul privind MIE 2, Regulamentul privind identificarea electronică, Directiva NIS 2³, precum și inițiativele cuprinse în Strategia europeană privind datele anticipează numeroase propuneri și măsuri specifice conexe.

În mod similar, în ceea ce privește subiectele „Schimbările climatice și mediul”, PAC 2023-27, precum și inițiativele de punere în aplicare a Pactului verde european, cum ar fi, de exemplu, revizuirea legislației privind clima, energia și transporturile în cadrul pachetului „Pregătiți pentru 55”, acoperă multe aspecte incluse în măsurile specifice.

În ceea ce privește „Sănătatea”, o serie de inițiative existente și în curs de desfășurare ale UE care vizează o mai bună protecție a sănătății cetățenilor, precum și un răspuns îmbunătățit la crizele sanitare iau în considerare, de asemenea, solicitările exprimate într-un număr mare de măsuri propuse.

8. În plus, se pare că unele inițiative transversale recente ale UE ar acoperi o serie de propuneri și măsuri conexe referitoare la mai multe subiecte. Acesta este, de exemplu, cazul Mecanismului de redresare și reziliență în ceea ce privește propunerile referitoare la „O economie mai puternică”, „Valori și drepturi, statul de drept, securitate”, precum și „Educație, cultură, tineret și sport”, care vizează investițiile publice și calitatea vieții.

B. Propuneri și măsuri specifice conexe pentru care instituțiile UE ar putea căuta în continuare un răspuns

9. Evaluarea tehnică preliminară subliniază, de asemenea, că **în cazul în care propunerile și măsurile specifice conexe ar putea fi ulterior abordate de instituțiile UE, acest lucru ar putea fi realizat, în marea majoritate a cazurilor, în cadrul actual al tratatului.** Detaliile acestor constatări sunt prezentate în ultima coloană a tabelului din addendumul 1 („Cum ar putea fi pusă în aplicare propunerea/măsura?”).

³ Actul legislativ privind serviciile digitale; Actul legislativ privind piețele digitale; Regulamentul privind inteligența artificială; Regulamentul privind Mecanismul pentru interconectarea Europei 2 (MIE 2); Regulamentul privind serviciile electronice de identificare, autentificare și asigurare a încrederii; Directiva privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice 2 (NIS 2).

10. În primul rând, multe propuneri și măsuri conexe ar putea fi puse în aplicare prin modificarea cadrului legislativ existent al UE în vederea consolidării unora dintre dispozițiile acestuia. Acesta este, de exemplu, cazul măsurilor specifice care vizează aspectele legate de protecția datelor și bunăstarea animalelor.

11. În al doilea rând, pentru alte propuneri și măsuri conexe, ar putea fi valorificate, dacă este necesar, o serie de instrumente, programe și structuri care există deja la nivelul UE.

De exemplu, procesul semestrului european oferă posibilitatea unei mai bune coordonări a politicii economice de către statele membre și, prin urmare, ar putea aborda un număr mare de măsuri propuse în cadrul subiectului „O economie mai puternică, justiție socială și locuri de muncă”. În ceea ce privește subiectul „Valori și drepturi, statul de drept, securitate”, unele măsuri menite să facă valorile UE mai tangibile pentru cetățeni ar putea fi acoperite prin consolidarea mai multor programe de finanțare ale UE. Intensificarea eforturilor de comunicare și continuarea punerii în aplicare a strategiilor de comunicare ale instituțiilor UE ar putea aborda, de asemenea, unele măsuri propuse în cadrul subiectelor „Democrația europeană” și „Educație, cultură, tineret și sport”.

12. În al treilea rând, multe propuneri ar putea fi puse în aplicare prin intermediul unor noi acte legislative ale UE bazate pe cadrul actual al tratatului. De exemplu, în cadrul subiectului „Valori și drepturi”, inițiative viitoare, cum ar fi Legea privind libertatea mass-mediei, ar putea acoperi un număr semnificativ de măsuri propuse. În mod similar, inițiativele care decurg din Pachetul privind economia circulară II ar putea aborda unele măsuri care se încadrează în subiectele „O economie mai puternică” și „Schimbările climatice și mediul”.

13. În plus, în timp ce multe propuneri și măsuri conexe abordează aspecte specifice, altele sunt mai ample și denotă uneori nivelul aspirațiilor. Prin urmare, punerea lor în aplicare ar permite diferite tipuri posibile de inițiative, cu o gamă largă de opțiuni.

14. De asemenea, ar trebui reamintit faptul că, în ceea ce privește propunerile și măsurile specifice conexe care se încadrează în domenii care intră sub incidența competențelor partajate, Uniunii Europene i s-a conferit deja competența relevantă în tratate, prin intermediul temeiurilor juridice relevante în domeniile în cauză, dar până când UE decide să își exercite competența într-un astfel de domeniu, în conformitate cu aceste temeiuri juridice, statele membre își păstrează competența de a acționa în domeniul respectiv. Prin urmare, este la latitudinea UE să aleagă dacă și în ce măsură să exercite astfel de competențe, utilizarea unei astfel de competențe fiind reglementată de principiile subsidiarității și proporționalității.

În ceea ce privește propunerile și măsurile conexe în domenii care intră sub incidența competențelor de sprijinire ale UE, majoritatea acestor propuneri nu necesită în mod specific armonizarea la nivelul UE și, prin urmare, ar putea fi puse în aplicare în temeiul tratatelor actuale, cu acțiuni ale UE de sprijinire, coordonare sau completare a acțiunilor statelor membre, inclusiv programe ale UE. Acesta este, de exemplu, cazul celor mai multe măsuri propuse în domeniul educației (de exemplu, consolidarea educației și formării în mai multe domenii, cum ar fi alfabetizarea mediatică și digitală, promovarea digitalizării educației etc.).

15. În cele din urmă, unele propuneri și măsuri conexe ar putea fi abordate prin flexibilitățile oferite de actualul cadru al tratatului, cum ar fi dispozițiile tratatului care stabilesc „clauzele pasarelă” generale sau specifice, care permit Consiliului European sau Consiliului să treacă de la votul în unanimitate la votul cu majoritate calificată sau la procedura legislativă ordinară, ori clauzele de revizuire simplificate specifice, care permit Consiliului European sau Consiliului să extindă domeniul de aplicare al anumitor temeiuri juridice, sau dispoziții ale tratatului, cum ar fi cooperarea consolidată, prin care se permite statelor membre care doresc să avanseze într-un anumit domeniu să facă acest lucru.

C. Propuneri și măsuri specifice conexe care ar putea necesita o modificare a tratatului pentru a fi puse în aplicare pe deplin

16. Această evaluare preliminară arată, de asemenea, că **doar un număr foarte limitat de măsuri specifice ar impune o modificare a tratatului pentru a putea fi puse în aplicare pe deplin**. Aceste măsuri se referă la:

- 1) potențiala competență a UE de a introduce obligativitatea anumitor aspecte în programele de învățământ din întreaga UE ⁴;
- 2) transformarea sănătății și a îngrijirilor de sănătate, precum și a educației, într-una din competențele partajate ale UE ⁵;
- 3) armonizarea obligatorie a standardelor în materie de îngrijiri de sănătate la nivelul UE ⁶;
- 4) impunerea asupra statelor membre a obligației de a stabili la nivel național dreptul la căsătorie și adopție, de exemplu pentru cuplurile de același sex ⁷;
- 5) obligativitatea pe întreg teritoriul UE a creării de grădinițe la prețuri accesibile și a instituirii unor servicii gratuite de îngrijire a copiilor ⁸;
- 6) transformarea Zilei Europei (9 mai) într-o sărbătoare legală suplimentară în întreaga UE ⁹;
- 7) introducerea posibilității ca Parlamentul European să declanșeze referendumuri la nivelul UE ¹⁰;
- 8) modificarea articolului 7 din TUE ¹¹;
- 9) trecerea de la unanimitate la votul cu majoritate calificată în cadrul Consiliului European ¹²;
- 10) trecerea de la unanimitate la votul cu majoritate calificată în cadrul Consiliului pentru situațiile în care clauzele pasarelă nu se aplică, de exemplu în ceea ce privește deciziile cu implicații militare și chestiunile de apărare ¹³;

⁴ A se vedea măsura 6.6; măsura 27.4; măsura 32.1; măsura 32.2; măsura 37.1; măsura 46.1 și măsura 48.2.

⁵ A se vedea măsura 8.3; măsura 10.3 și măsura 46.1.

⁶ A se vedea măsura 10.1; măsura 14.4 și măsura 15.8.

⁷ A se vedea măsura 15.5.

⁸ A se vedea măsura 29.5.

⁹ A se vedea măsura 37.6 și măsura 48.3.

¹⁰ A se vedea măsura 38.2.

¹¹ A se vedea măsura 25.4.

¹² A se vedea măsura 39.1.

¹³ A se vedea măsura 21.1 și măsura 39.1.

- 11) transferul anumitor competențe deținute în prezent de Comisie [articolul 17 alineatul (1) din TUE] sau de președintele Consiliului European [articolul 15 alineatul (6) din TUE] în domeniul reprezentării externe a Uniunii către Înalțul Reprezentant ori modificarea rolului și competențelor acestuia ¹⁴;
- 12) alegerea directă a președintelui Comisiei de către cetățeni ¹⁵;
- 13) a conferi Parlamentului European dreptul de inițiativă legislativă ¹⁶;
- 14) a conferi Parlamentului European competența unică de a adopta bugetul UE și/sau de a hotărî cu privire la decizia privind resursele proprii ¹⁷;
- 15) modificarea denumirilor instituțiilor UE ¹⁸;
- 16) a conferi parlamentelor naționale dreptul de inițiativă legislativă la nivelul UE ¹⁹;
- 17) a conferi parlamentelor regionale dreptul de inițiativă legislativă la nivelul UE și/sau un drept formal direct în ceea ce privește evaluarea subsidiarității în temeiul Protocolului nr. 2 ²⁰.
- 18) modificarea sau extinderea competențelor Comitetului Economic și Social European și ale Comitetului Regiunilor ²¹.

¹⁴ A se vedea măsura 21.3.

¹⁵ A se vedea măsura 38. 4.

¹⁶ A se vedea măsura 38.4.

¹⁷ A se vedea măsura 38.4. De remarcat că cetățenii au exprimat opinii divergente cu privire la această măsură.

¹⁸ A se vedea măsura 39.3.

¹⁹ A se vedea măsura 40.2.

²⁰ A se vedea măsura 40.2.

²¹ A se vedea măsura 39.6 și măsura 40.3.